

LP (Libertaire Partij)

<https://stemlp.nl/contact/>

Geachte heer, mevrouw,

De LP waardeert het dat zij wordt geconsulteerd over het wetsvoorstel "Wet Politieke Partijen". We hebben overleg gevoerd binnen het bestuur en de programmacommissie over de wettekst en de memorie van toelichting. Hieronder vindt u het resultaat van dat overleg, te beginnen met de geest van de wet. Daarna behandelen we de wettekst zelf. In algemene zin kan ik alvast mededelen dat de LP zich ten dele kan vinden in de intenties van de wet, maar vrijwel niet in de uitwerking daarvan.

p.s. een spellingscontrole doen op het document is geen overbodige luxe!

Veel leesplezier toegewenst!

Hartelijke groet, mede namens het bestuur,

Rik Kleinsmit (Politiek Secretaris)

Geest van de wet

In het volgende deel van de eerste zin van de inleiding van de memorie van toelichting kan de LP zich volledig vinden:

"De basis van de rechtsstaat is dat de overheid handelt op basis van wetten en dat mensen in vrijheid hun leven inrichten zonder dat van anderen te schaden."

Deze zin komt sterk overeen met de eerste zin van onze beginselverklaring:

"Wij, de leden van de Libertaire Partij, in vrijheid verenigd, verklaren hierbij onze onwrikbare overtuiging dat alle mensen een geboorterecht genieten om in vrijheid te leven. Als libertairen streven wij naar een samenleving waarin niemand wordt gedwongen, bedreigd of met geweld wordt aangevallen."

De LP is met de minister van mening dat de basis van de rechtsstaat is dat grondrechten worden gerespecteerd en dat de rechtsstaat democratisch gelegitimeerd moet zijn. In tegenstelling tot het huidige stelsel ziet de LP de democratie liefst bottom-up georganiseerd, waarbij een individu zich op basis van een vrijwillig afgegeven mandaat kan laten vertegenwoordigen door iemand anders. Het claimen van het recht om te mogen vertegenwoordigen zonder dat dit recht expliciet is afgegeven ziet de LP als onrechtmatig.

Wat de LP betreft is de parlementaire democratie te weinig democratisch. Ik herinner de minister er graag aan dat democratie letterlijk "heerschappij van het volk" betekent. De machtsuitoefening wordt te weinig gelegitimeerd met het huidige stelsel van eens in de vier jaar stemmen en vervolgens overgeleverd zijn aan een meerderheidsregering met een dichtgetimmerd regeerakkoord.

De wet die hier wordt voorgesteld betekent de facto een enorme reeks schendingen van de privacy van personen. Dit is bijzonder onwenselijk.

Wettekst

VOORSTEL VAN WET

In deze paragraaf wordt gesteld "(...) dat het wenselijk is de bestaande regels over de financiering van landelijke politieke partijen, de transparantie over hun financiën en het toezicht daarop in een Wet op de politieke partijen op te nemen (...)". Het is zeer de vraag of dat wenselijk is, onder andere gezien de privacy van donateurs en het inzicht in de marketingstrategieën van politieke partijen die de Autoriteit krijgt als dit wetsvoorstel aangenomen wordt.

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 (Begripsbepalingen en reikwijdte)

Hieronder bespreek ik de definities die de LP zorgen baren:

"bijdrage: een geldelijke bijdrage, anders dan subsidie, of een bijdrage in natura".

Subsidies niet als bijdrage definiëren bevoordeelt de zittende partijen. Hoe meer zetels een partij heeft, hoe meer subsidie de partij krijgt. En hoe minder die partij dus nood zal hebben aan andere geldelijke bijdragen of bijdragen in natura. Dat creëert een ongelijk speelveld. Dat is strijdig met beginsel van evenredige vertegenwoordiging.

"politieke advertentie: een boodschap, kennelijk bedoeld is om de opkomst of de stemvoorkeur van kiezers bij een verkiezing te beïnvloeden die een uitgever in opdracht van een politieke partij opslaat en publiceert of verspreidt".

Deze definitie maakt het categoriseren van een politieke advertentie afhankelijk van hoe de kennelijke bedoeling van de boodschap wordt ingeschat. Het is de LP onduidelijk waarom hier niet gekozen is voor een operationele definitie.

Artikel 2 (Gelijkstelling afdeling met decentrale politieke partij)

Dit artikel stelt het volgende: "Voor de toepassing van deze wet wordt een afdeling gelijkgesteld met een decentrale politieke partij."

Het is de LP onduidelijk waarom een afdeling (geen afzonderlijke rechtspersoon) gelijk wordt gesteld met een decentrale politieke partij (wel een afzonderlijke rechtspersoon). Dit vraagt op zijn minst om uitleg.

Artikel 3 (Aanwijzing politiek-wetenschappelijk instituut als neveninstelling)

3.1

Het is onduidelijk waarom een politieke partij slechts één politiek-wetenschappelijk instituut als neveninstelling zou mogen aanwijzen. Het is in de wetenschap goed gebruik om meerdere bronnen te raadplegen.

3.2

Het is onduidelijk waarom een politiek-wetenschappelijk instituut maar door één politieke partij mag zijn aangewezen. Zeker voor kleinere partijen, waaronder decentrale politieke partijen, kan het juist een uitkomst zijn om gezamenlijk één politiek-wetenschappelijk instituut te hebben. De wetenschap hoort waardevrij onderzoek te doen. De wetenschap kan uit wat is nooit afleiden wat behoort te zijn (is-ought-onderscheid). Dus zelfs voor politieke partijen met tegengestelde politieke belangen kan het handig zijn om er gezamenlijk één wetenschappelijk instituut op na te houden. Bijvoorbeeld omdat dit ervoor zorgt dat het financieel beter uit kan.

Artikel 4 (Aanwijzing politieke jongerenorganisatie als neveninstelling)

4.1

Het is onduidelijk waarom er voorwaarden gesteld worden aan een jongerenorganisatie. Een minimaal aantal leden vereisen tussen de 14 en 27 jaar is in strijd met de vrijheid van vereniging. En het maakt het jongeren die zich willen verenigen extra lastig.

Dat de minister zich wenst te mengen op de hoogte van de contributie voor een jongerenorganisatie stoort de LP. Er is geen duidelijk aanwijsbare reden voor.

4.2

De LP kent facties, waarvan het goed voorstelbaar is dat die op enig moment hun eigen jongerenorganisatie opzetten. Dit aan banden leggen is ook in strijd met de vrijheid van vereniging.

Dit artikel lijkt met name geschreven met grote partijen in het achterhoofd. Voor kleine partijen levert dit onnodige belemmeringen op.

Artikel 5 (Aanwijzing instelling voor buitenlandse activiteiten als neveninstelling)

5.1

Ook hier geldt weer dat het onduidelijk is waarom een politieke partij slechts één instelling voor buitenlandse activiteiten als neveninstelling mag aanwijzen. De LP is lid van EPIL (European Party for Individual Liberty), met een Europese focus en IALP (International Alliance of Libertarian Parties), met een wereldwijde focus. Het zou best kunnen dat hier op enig moment nog een samenwerking in Benelux-verband of een samenwerking met landen uit de EER of de EVA bij komt.

Als ditzelfde artikel zou worden toegepast op de Nederlandse Rijksoverheid, dan zou die moeten kiezen of ze lid wil zijn van de Benelux, van de EU, van de EER, van Schengen, van de NAVO of van de Verenigde Naties. Te gek voor woorden!

5.2

De kritiek hier is vergelijkbaar met die op artikel 3.2. Het kan prima zijn dat partijen die binnen Nederland wezenlijk van beleidsvisie verschillen in het EU-beleid dat ze voorstaan prima met elkaar door één deur kunnen. Er is dan wat de LP betreft geen enkele reden waarom ze niet gezamenlijk dezelfde Europese organisatie als neveninstelling zouden mogen aanwijzen.

Artikel 6 (Aanwijzing rechtspersoon als neveninstelling)

6.1

Dit lid is vergelijkbaar met de wet rond zzp'ers die uitsluitend in dienst van 1 bedrijf opdrachten uitvoeren. De LP vindt dit lid, net als de wet rond zzp'ers, principieel fout. Het is aan de rechtspersonen onderling om te bepalen welk soort samenwerking zij met elkaar willen aangaan.

6.2

Vergelijkbaar met de kritiek als geuit bij artikel 3.2 en 5.2 is het wat de LP betreft niet aan de Autoriteit, maar aan de rechtspersonen zelf of zij zich als elkaars neveninstellingen wensen te registreren of niet. Het is onduidelijk waarom zij gedwongen zouden moeten worden om als elkaars neveninstelling te boek te staan.

Artikel 7 (Aanwijzing rechtspersoon als lokale instelling)

Zie de kritiek onder 3, 5 en 6.

Artikel 8 (Lidmaatschap politieke alliantie)

De LP kent een prachtige traditie van vrijheid van associatie. Dat is een groot goed binnen het libertarisme. Als dit wetsartikel doorgang vindt, leidt dat er bij de LP zonder enige twijfel toe dat er leden hun lidmaatschap gaan opzeggen. Als de minister het vertrouwen in de politiek om zeep wil helpen, is dit dé manier om dat te doen.

Artikel 9 (Toepasselijkheid Bonaire, Sint Eustatius en Saba)

De genoemde openbare lichamen zijn niet in directe zin vertegenwoordigd in de Staten-Generaal en kunnen dus geen weerwoord geven op dit wetsartikel. Het wordt ze opgedrongen. Dat vindt de LP een kwalijke zaak.

HOOFDSTUK 2. TRANSPARANTIEREGELS INZAKE DE INTERNE ORGANISATIE VAN POLITIEKE PARTIJEN

Artikel 10 (Openbaarmakingsplicht politieke partijen)

In dit artikel kan de LP zich volledig vinden. De LP voldoet op dit moment al aan deze vereisten, omdat ze transparantie zelf ook hoog in het vaandel heeft staan.

HOOFDSTUK 3. SUBSIDIEREGELS VOOR LANDELIJKE POLITIEKE PARTIJEN

De LP is tegenstander van alle subsidies. Ze ziet dit als een verstoring van het speelveld dat van nature ontstaat door ingezetenen van Nederland zelf te laten kiezen welke organisatie zij financieel willen ondersteunen. Het is volstrekt onduidelijk waarom de overheid zich meent te moeten mengen in de volstrekt democratische keuzes van ingezetenen. Om het nog duidelijk te zeggen: dit is je reinste discriminatie.

Artikel 13 (Subsidievoorwaarden en subsidiabele activiteiten)

13.1

Naast dat subsidie fout blijft wat de LP betreft, beoordeelt dit artikel ook nog eens partijen met minstens 1.000 leden die vergader- en stemrecht hebben. Het is volstrekt onduidelijk waarom dit onderscheid gemaakt wordt. De LP is een vereniging van rond de 600 leden. De PVV is een vereniging met maar 1 lid. Bijzonder raar artikel dit. Dient geen enkel logisch doel.

HOOFDSTUK 4. SUBSIDIEREGELS VOOR DECENTRALE POLITIEKE PARTIJEN

De LP is tegenstander van alle subsidies. Ze ziet dit als een verstoring van het speelveld dat van nature ontstaat door ingezetenen van Nederland zelf te laten kiezen welke organisatie zij financieel willen ondersteunen. Het is volstrekt onduidelijk waarom de overheid zich meent te moeten mengen in de volstrekt democratische keuzes van ingezetenen. Om het nog duidelijk te zeggen: dit is je reinste discriminatie.

Artikel 25 t/m 27 wijst de LP daarom af.

HOOFDSTUK 5. REGELS INZAKE DE FINANCIËN VAN LANDELIJKE POLITIEKE PARTIJEN

Artikel 29 (Financiële administratie)

29.2

Dit is dubbele wetgeving. De fiscus verlangt dit al heel lang van KVK-ingeschrevenen.

Artikel 30 (Registratie bijdragen en schulden)

30.1.a

Het is onduidelijk waarom naam en adres van donateurs / UBO's geregistreerd zouden moeten worden. De overheid zadelt politieke verenigingen op met administratie, omdat zij haar eigen controles niet op orde heeft. Overigens beschouwt de LP belasting als afkeurenswaardig, omdat het gedwongen afdrachten betreft. Dit betekent niet dat de LP van plan is om de wet te overtreden. Het betekent wel dat de LP zich ervoor zal inzetten om de belastingen tot een minimum te beperken op legale wijze. Politieke deelname heeft mede dit doel.

30.2

Dit ziet de LP als een hopeloos naïef artikel. Dit nodigt donateurs uit tot het inzetten van allerlei creatieve manieren om politieke verenigingen administratief te ontlasten. Vervolgens mag de politieke vereniging zich daar weer voor gaan verantwoorden bij de Autoriteit. De LP ziet niets in politieke verenigingen als waakhond van de Rijksoverheid.

Artikel 31 (Gegevensoverzicht bijdragen stichting of vereniging)

31.1

Het is aan de donateur of hij deze gegevens wil verstrekken of niet. De LP vindt privacy een groot goed en maakt bezwaar tegen het tegen haar wil registreren van persoonsgegevens.

31.2

Dit artikel ziet de LP als dwang en daarmee bijzonder ongewenst.

31.3

Dit artikel kan wat de LP betreft niet anders geïnterpreteerd worden dan een manier voor de Autoriteit om haar eigen kas te spekken en zo haar medewerkers van inkomen te voorzien. Te gek voor woorden!

Artikel 32 (Bijdrage in natura)

32.1

Het is onduidelijk hoe deze waarde bepaald zou moeten worden. Dit maakt dit artikel arbitrair. Daarbij is het onduidelijk wat er onder "bijdrage in natura" valt.

32.3

Bijzonder vaag geformuleerd lid. Aangezien de zaken of diensten waarover gesproken wordt niet worden vastgesteld in dit lid, geeft dat de minister een vrijbrief om allerlei onzinnige zaken en diensten daaronder te laten vallen. Zulke willekeur zorgt voor rechtsonzekerheid. Dat is bijzonder onwenselijk.

33.1

Dit lid vraagt niet alleen om vrijwel voortdurende schending van de privacy van donateurs, het betekent ook dat er een flinke administratieve last op de schouders van onze penningmeester komt. Het betekent dat wij in het donatieformulier op de site een automaat moeten gaan inbouwen die vraagt om persoonsgegevens als de donatie de €250 te boven gaat. Dan kan het goed zijn dat de donateur niet meer wenst te doneren, of dat hij zijn donatie verdeelt over meerdere kleinere donaties.

Een belangrijk ander bezwaar is dat anoniem doneren juist bijzonder wenselijk is, omdat dit politieke beïnvloeding door middel van donaties voorkomt.

Bijzonder afkeurenswaardig artikel. Dringend verzoek om dit te heroverwegen.

Artikel 34 (Aanlevering en openbaarmaking financieel verslag en overige stukken)

34.1

De LP is een ANBI, geen bedrijf dat winst maakt. Uiteraard houden wij die administratie bij als partij, maar het is onduidelijk waarom de Autoriteit inzicht zou moeten krijgen in de financiële administratie van politieke verenigingen.

34.2

Hiervoor hebben we op dit moment een kascommissie. Die commissie is bijzonder kritisch, zoals libertariërs altijd zijn als het op geld aankomt. Een accountant heeft hierin geen toegevoegde waarde en kost wel extra geld, mocht de LP in de toekomst verkozen worden en daarmee een politieke partij worden.

Dit artikel bevoordeelt accountants financieel. Dat komt neer op nepotisme. Ik wijs u op de te nauwe verwevenheid tussen politiek en bouwwereld die in het recente verleden is vastgesteld en dring er bij u op aan om diezelfde fout niet nog eens te begaan.

34.5

Zoals eerder al benoemd leidt dit er zeer waarschijnlijk toe dat donateurs ervoor zullen zorgen dat hun donaties beperkt blijven tot €250 of minder. Dat is het effect dat dit lid

heeft. Tenzij een partij er een flink administratief apparaat op nahoudt. Dat ziet de LP als kapitaalvernietiging en daarom als afkeurenswaardig.

Artikel 35 (Meldplicht substantiële bijdragen)

In het kort verplicht dit een politieke partij tot het vergroten van de administratieve last. De grens van €10.000 zal natuurlijk omzeild worden door onder dit bedrag te blijven. Daarmee blijft de administratieve last beperkt.

De LP is nog niet verkozen, maar maakt graag bij voorbaat bezwaar tegen dit artikel, om administratieve last in de toekomst te voorkomen.

Artikel 37 (Eisen verslaglegging en onderzoek accountant en Algemene Rekenkamer)

Dit artikel bevoordeelt accountants financieel. Dat komt neer op nepotisme. Ik wijs u op de te nauwe verwevenheid tussen politiek en bouwwereld die in het recente verleden is vastgesteld en dring er bij u op aan om diezelfde fout niet nog eens te begaan.

37.3

Dit lid biedt de mogelijkheid tot het frustreren van de gang van zaken binnen een politieke partij. Grote politieke partijen hebben hier voordeel bij, omdat zij een flink administratief apparaat kunnen betalen. Voor kleine politieke partijen kan dit desastreus uitpakken. Het kost tijd die ook besteed kan worden aan de verspreiding van het gedachtegoed van de partij / campagne voeren.

Dit onderscheid wordt schrijnend duidelijk als je je beseft dat de grootste partijen de meeste subsidie krijgen en dergelijke administratieve taken dus kunnen uitbesteden. Kleine partijen doen hun administratie over het algemeen zelf, om kosten te besparen.

Artikel 38 (Maximering gecombineerde bijdragen)

38.1

Hier kan ik kort over zijn: de overheid heeft zich niet te bemoeien met de interne financiën van een politieke partij of politieke vereniging. Het is aan de donateur om te bepalen hoeveel hij wil doneren. Zolang daar maar geen wederdienst tegenover staat.

38.2

Er is geen enkele logische reden waarom privaat / particulier geld aan de overheid zou vervallen als er niet aan wetgeving voldaan wordt. Veel doneren wordt hier nu zo ongeveer neergezet als misdaad, terwijl het in de kern liefdadigheid is.

38.3

Dit werkt in de hand dat iemand eerst kandidaat op de lijst wordt en daarna ongelimiteerd gaat doneren. Het is achteraf vrijwel niet te controleren of er dan sprake is geweest van een wederdienst / het verkrijgen van het kandidaatschap in ruil voor een substantiële donatie. Dit wetsartikel rammelt.

Artikel 39 (Verboden bijdrage)

Dit artikel is vrij eenvoudig te omzeilen door eerst te doneren aan een niet-politieke rechtspersoon in Nederland en die rechtspersoon dan te laten doneren aan de politieke partij. Dit systeem is zo lek als een mandje; daar valt niet op te handhaven.

Artikel 40 (Neveninstellingen)

Hierop is hetzelfde commentaar van toepassing als hierboven gegeven op de voorgenomen wetgeving voor politieke partijen.

Artikel 41 (Verbonden politieke vereniging)

Hierop is hetzelfde commentaar van toepassing als hierboven gegeven op de voorgenomen wetgeving voor politieke partijen.

HOOFDSTUK 6. REGELS INZAKE DE FINANCIËN VAN DECENTRALE POLITIEKE PARTIJEN

De bedragen in dit hoofdstuk wijken af van de voorgenomen wetgeving voor landelijke politieke partijen, maar de principiële bezwaren tegen dit hoofdstuk zijn exact hetzelfde als tegen het hoofdstuk over landelijke politieke partijen.

HOOFDSTUK 7. TRANSPARANTIEREGELS INZAKE POLITIEKE ADVERTENTIES EN MICROTARGETING

Artikel 57 (Inrichting en beheer register van politieke advertenties)

57.1

De LP acht het onwenselijk dat de overheid bijhoudt welke politieke advertenties er door partijen geplaatst worden. Dit gaat in tegen de vrijheid van meningsuiting. De vraag is ook hoe de Autoriteit gaat beoordelen of een advertentie een politieke advertentie is of anderszins.

57.3

Hoe gaat dit register bekostigd worden? De openbare toegankelijkheid van een dergelijk register maakt het politieke partijen onmogelijk om de concurrentiestrijd met andere politieke partijen te winnen door middel van een slimme advertentiestrategie. Die strategie kan namelijk probleemloos worden geanalyseerd door andere politieke partijen.

57.4

Dit lid geeft een vrijbrief om politieke advertenties te censureren. Dat acht de LP bijzonder onwenselijk. Juist waar het om politiek gaat hoort de vrijheid van meningsuiting gerespecteerd te worden.

Artikel 58 (Protocol register politieke advertenties)

58.2

Het onthouden van goedkeuring op basis van breed definieerbare termen als "het recht" of "het algemeen belang" biedt volop ruimte voor eigen interpretatie door de minister.

Dat werkt willekeur in de hand. Terwijl een minister juist dienend hoort te zijn. De LP beschouwt dit lid als een toonbeeld van top-down besturen en daarmee als anti-democratisch.

Artikel 59 (Openbaarmakingsplicht politieke advertenties)

59.1

Dit lid is volstrekt onwerkbaar voor politieke partijen. Als ze in verkiezingstijd zitten, moeten ze volgens dit lid naast het plaatsen van advertentie ook nog eens een administratie van die advertenties bijhouden. Inzicht eisen in de microtargeting is sterk in het voordeel van de zittende partijen. Die kunnen op die manier je marketingstrategie inzien. Als dit in het bedrijfsleven zou gebeuren zou er gesproken worden over concurrentievervalsing. Het is daarbij onduidelijk of dit lid alleen geldt voor social media-advertenties, of dat dit ook geldt voor offline advertenties. Als dat laatste het geval is, is dat vrijwel ondoenlijk. Zeker voor kleine partijen. Verzoek aan de minister om nog eens een kritische blik te werpen op dit lid en zich af te vragen of dit nu werkelijk in de geest van de wet en de Nederlandse democratie is.

59.2 t/m 59.4

Om het plat te zeggen: dit is gewoon een verregaande vorm van dictatuur. De overheid kan alles inzien wat je als politieke partij doet. En je op alle mogelijke manieren dwarsbomen. Dit belemmert ernstig de eerlijke concurrentie tussen politieke partijen. Als dit in het bedrijfsleven zou gebeuren, was er een fikse boete uitgedeeld door de ACM.

Artikel 60 (Rapportage uitgaven politieke advertenties)

60.1

Dit lid noodzaakt politieke partijen om een meervoudige administratie bij te houden. Dat bevoordeelt partijen met een groot vrijwilligersbestand en partijen met veel vermogen / veel vermogende leden.

60.2

Niet alleen moeten partijen dus een meervoudige administratie er op nahouden, ze moeten ook nog eens aan een model voldoen. Het lid laat overigens in het midden of politieke partijen zich moeten gaan verantwoorden voor de hoeveel geld ze aan specifieke politieke advertenties hebben uitgegeven,

Artikel 61 (Verplichtingen voor uitgever)

Dit artikel maakt het mogelijk voor overheden om gegevens van private organisaties in te zien. Dat is in strijd met de AVG. Om dat te verantwoorden zal er sprake moeten zijn van een zwaarwegend belang. Een dergelijk zwaarwegend belang kan wat de LP betreft alleen worden gevonden als er sprake is van dreigende initiatie van agressie jegens iemands lichaam of eigendom die niet op een andere manier kan worden afgewend. Als de LP kijkt naar de andere artikelen in dit wetsvoorstel krijgt ze de indruk dat het criterium dat de overheid hanteert om dergelijke informatie te mogen inzien veel breder is dan het criterium dat de LP hanteert.

Artikel 62 (Verbrede toepassing op neveninstellingen)

Zie het commentaar onder Artikel 61.

HOOFDSTUK 8. REGELS IN HET KADER VAN VERKIEZINGEN

Artikel 67 (Openbaarmakingsplicht en beperking bijdragen voor individuele kandidaten van politieke partij)

In tegenstelling tot artikel 38.3 wordt hier gesteld dat artikelen 32, 35 en 39 van toepassing zijn. In 38.3 wordt namelijk gesteld dat op die artikelen een uitzondering geldt voor individuele kandidaten van de partij. Dit oogt dus als een inconsistentie.

Artikel 70 (Openbaarmakingsplicht politieke advertenties)

70.2

Zie de opmerkingen hierover onder artikel 59.

70.3 & 70.4

Zie de opmerkingen hierover onder artikel 59.

Artikel 71 (Openbaarmaking substantiële bijdragen verkiezingen)

Zie de opmerkingen onder artikel 35. De bedragen verschillen, maar de inhoudelijke bezwaren zijn dezelfde.

Artikel 74 (Openbaarmakingsplicht nieuwe politieke partij na verkiezingen)

Dit artikel beschouwt de LP als klassenjustitie. Je ziet iets vergelijkbaars bij de verplichting tot het verzamelen van ondersteuningsverklaringen, die voor zittende partijen ook niet van toepassing is.

HOOFDSTUK 9. DE AUTORITEIT WET OP DE POLITIEKE PARTIJEN

Artikel 75 (Instelling Autoriteit en toepassing Kaderwet zelfstandige bestuursorganen)

75.2

Het is onduidelijk waarom Artikel 22 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen niet van toepassing zou zijn op de Autoriteit. In voorkomende gevallen zou een minister in opdracht van de kamer een besluit van de Autoriteit moeten kunnen vernietigen. Anders krijgt de Autoriteit absolute macht. Dat is bijzonder onwenselijk.

Artikel 76 (Samenstelling en werkwijze)

76.2

Het is onduidelijk wie de leden van de Autoriteit benoemt.

Artikel 79 (Taken en bevoegdheden)

De LP acht de wenselijkheid van de Autoriteit niet bewezen.

79.2

De LP vindt het subsidiëren van politieke partijen bijzonder onwenselijk. De LP ziet subsidies als marktverstoring.

HOOFDSTUK 10. TOEZICHT EN HANDHAVING

Artikel 82 (Last onder dwangsom)

82.1

De LP acht het bijzonder onsmakelijk dat de overheid haar eigen wetgeving als verdienmodel hanteert. Hoe meer boetes er uitgedeeld worden, hoe hoger de inkomsten voor de overheid.

Artikel 83 (Bestuurlijke boete)

83.1

Zie het commentaar onder 82.1.

83.7

Geen subsidie aanvragen is principieel juist. Een boete krijgen is principieel onjuist. De logica van dit lid ontgaat de LP dus volledig. Dit is de ene fout met de andere fout proberen recht te trekken.

HOOFDSTUK 11. REGELS INZAKE HET VERBIEDEN VAN POLITIEKE PARTIJEN

Artikel 86 (Verbod politieke partij)

86.2.d

Scheiding der machten kennen we in Nederland al lang niet meer. Dit is duidelijk te zien aan de volgende zaken:

- Het kabinet is deel van de uitvoerende macht en toch schrijft ze wetsvoorstellen
- De rechterlijke macht wordt betaald door het ministerie van Justitie (uitvoerende macht)
- Tweede Kamerleden brengen juist maar heel zelden wetsvoorstellen in, terwijl zij tot de wetgevende macht behoren
- De politie (uitvoerende macht) is voor de hoogte van haar inkomsten afhankelijk van de strafmaat die de rechters (rechtsprekende macht) hanteren

Artikel 87 (Verbrede toepassing op politieke vereniging)

In het Nederlandse strafrecht wordt uitgegaan van de onschuldpresumptie. Die zou wat de LP betreft ook hier van toepassing moeten zijn. Een politieke vereniging is nog geen politieke partij en heeft als zodanig nog geen daadwerkelijke zeggenschap in de parlementaire democratie. Daarom zou artikel 86 wat de LP betreft niet van toepassing moeten zijn op een politieke vereniging.

HOOFDSTUK 12. WIJZIGINGSBEPALINGEN

Artikel 88 (Wijziging subsidiebedragen per 2025)

Dit artikel werkt sterk in het voordeel van zittende partijen. Hoe meer zetels, hoe hoger het subsidiebedrag. Even sparen en je staat bij de volgende verkiezingen weer stevig op voorsprong qua campagnebudget. Want subsidies worden niet meegerekend in het maximum aan donaties dat je mag ontvangen als partij. (Zie de eerste pagina van dit wetsvoorstel, onder de definitie van "bijdrage").

Dit artikel stuurt dus aan op het behouden van de status quo qua zetelverdeling na verkiezingen. Dat frustreert de evenredige vertegenwoordiging en daarmee het democratische proces.

Artikel 89 (Wijziging Burgerlijk Wetboek)

Artikel 23b, eerste lid van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek luidt:

"In afwijking van het voorgaande kan de rechter die een rechtspersoon op grond van artikel 20 verboden verklaart, bepalen dat de vereffenaar na ontbinding het overschot uitkeert aan de Staat."

De Staat heeft er dus financieel belang bij om politieke partijen verboden te verklaren. Doordat steeds meer zaken als misstap te boek komen te staan, heeft de Staat steeds meer potentiële inkomsten. De Staat mag wat de LP betreft alleen bestaan bij de gratie van het mandaat dat zij heeft van al haar ingezetenen. De politieke partijen die verboden worden bestaan uit Nederlandse ingezetenen. Dus heeft de Staat niet het mandaat van al haar ingezetenen bij een dergelijk verbod.

Daarbij beschouwt de LP het als een brevet van onvermogen van de zittende regeringspartijen (die gezamenlijk dit wetsvoorstel zullen ondersteunen naar alle waarschijnlijkheid) dat ze aansturen op het verbieden van politieke tegenstanders.

Artikel 91 (Wijziging Wet open overheid)

Dit houdt in dat de overheid de zaken als genoemd in artikel 34, vierde, vijfde en zesde lid, niet actief openbaar hoeft te maken en dat die informatie ook niet WOB-baar is. Dit is in strijd met het ideaal van transparantie, dat in de memorie van toelichting wordt benoemd. De LP vindt het onbegrijpelijk dat de partijen transparant moeten zijn tot op het bot, maar de overheid zelf niet. Dit tornt aan de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur.

HOOFDSTUK 13. OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 92 (Intrekking Wfpp)

Artikel 91 heeft als titel "wijziging Wet open overheid". In die wet wordt de Wet Financiering Politieke Partijen nog expliciet genoemd. De Wet open overheid zal dus ook op dat punt gewijzigd moeten worden.

Artikel 94 (Evaluatie)

Hoe kan gegarandeerd worden dat wat in dit artikel genoemd staat ook daadwerkelijk gaat gebeuren? Welke waarborgen zijn daarvoor ingebouwd?